

24. 7. 2015

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Výplata peněžních prostředků advokátem na bankovní účet sjednaný ve smlouvě o advokátní úschově, který se odlišuje od bankovního účtu uvedeného v kupní smlouvě

Nejvyšší soud v usnesení sp. zn. 23 Cdo 944/2013, ze dne 31. 3. 2015 řešil právní otázku, zdali advokát odpovídá klientovi za škodu, když z advokátní úschovy vyplatí peněžní prostředky na bankovní účet sjednaný ve smlouvě o advokátní úschově, který se však neshoduje s bankovním účtem uvedeným v kupní smlouvě, přičemž dospěl k závěru, že nikoliv.

Smlouva o advokátní úschově byla uzavřena k realizaci kupní smlouvy, kterou úpadce (beneficiet a žalobce) jako prodávající prodal složiteli jako kupujícímu v kupní smlouvě označené nemovitosti za cenu, která měla být uhrazena do advokátní úschovy schovatele (advokáta, žalované), přičemž v kupní smlouvě byl jako bankovní účet, na který měla být kupní cena z advokátní úschovy žalované vyplacena, označen účet úpadce. Kupní smlouva tvořila přílohu smlouvy o advokátní úschově.

Kupní cena byla složena do advokátní úschovy u žalované s tím, že ta byla povinna finanční prostředky převzít a naložit s nimi v souladu s touto smlouvou, tedy vydat je beneficietovi v případě, že dojde ke vkladu vlastnického práva složitele k nemovitostem dle kupní smlouvy. Podle smlouvy o advokátní úschově se okamžikem poskytnutí, resp. vydání finanční částky kterékoliv ze smluvních stran dle této smlouvy rozumí den odepsání částky z účtu schovatele (...), a to na základě podání bankovního příkazu schovatele k bezhotovostnímu převodu na bankovní účet příslušné smluvní strany uvedený v záhlaví této smlouvy, popř. na jiný bankovní účet, který za tímto účelem příslušná strana schovateli oznámí. Žalovaná (schovatel) nakonec převedla finanční prostředky dle pokynů úpadce na bankovní účet třetí osoby.

Žalobce se domáhal po žalované náhrady škody z titulu porušení povinností žalované podle smlouvy o advokátní úschově odpovídající kupní ceně, která měla žalobci dle jeho názoru vzniknout právě tím, že žalovaná kupní cenu vyplatila na jiný bankovní účet, než byl účet žalobce uvedený v kupní smlouvě.

Soud prvního i druhého stupně se shodly na závěru, že postup žalované - která vyplatila předmětnou částku dle pokynu úpadce na jiný účet nežli na účet úpadce uvedený v kupní smlouvě a v záhlaví smlouvy o advokátní úschově - nepředstavuje porušení povinností žalované ze smlouvy o advokátní úschově postupovat při poskytování právní služby s odbornou péčí profesionála, a proto nemůže zakládat právo na náhradu škody. **Žalovaná totiž byla dle názoru obou soudů naopak povinna dle smlouvy o advokátní úschově řádný pokyn úpadce k výplatě finančních prostředků na specifikovaný účet respektovat a nebylo na ní, aby zkoumala důvody, které úpadce k jeho podání vedly, ani to, komu náleží účet, na který svěřenou částku vyplatí.**

Odvolací soud pak dále dovodil, že účet, který beneficiet (úpadce) ve svém pokynu označil, nemusel být nutně jeho účtem, jak tvrdil žalobce, ale by-li příkaz proveden řádným způsobem (což byl), a byly-li splněny ostatní podmínky pro výplatu finančních prostředků dle smlouvy o advokátní úschově, pak

žalovaná tím, že finanční prostředky vyplatila, postupovala v souladu se smlouvou o advokátní úschově.

Žalobce máje za to, že rozhodnutí odvolacího soudu spočívá na nesprávném právním posouzení věci, předložil Nejvyššímu soudu k posouzení následující právní otázky, které dosud v jeho rozhodovací praxi nebyly vyřešeny:

- **a) Zda v případě, že si kupující a prodávající v kupní smlouvě dohodnou zcela přesný mechanismus úhrady kupní ceny prostřednictvím advokátní úschovy včetně toho, na čí konkrétní účet bude kupní cena z advokátní úschovy vyplacena, může smlouva o advokátní úschově (aniž dojde ke změně kupní smlouvy) obsahovat jiný mechanismus naložení s touto částkou.**
- **b) Jestliže smlouva o advokátních úschově obsahuje ujednání, jež může být interpretováno způsobem odlišným od ujednání obsaženého v kupní smlouvě, zda je třeba přihlídnout k účelu a vztahu těchto institutů (tj. kupní smlouva a smlouva o advokátní úschově) či zda lze smlouvu o advokátních úschově interpretovat bez ohledu na obsah kupní smlouvy, resp. pokud smlouva o advokátní úschově obsahuje ujednání, které lze interpretovat vícero možným způsobem, zda lze přijmout (upřednostnit) takový výklad, který je proti zájmům stran (byť i jedné) smlouvy o advokátní úschově a je ve prospěch zájmů subjektu, který vůbec není stranou smlouvy o advokátní úschově.**
- **c) Zda lze změnit osobu příjemce dle smlouvy o advokátní úschově bez souhlasu všech stran smlouvy o úschově.**

Dále žalobce argumentoval zněním kupní smlouvy a smlouvy o advokátní úschově s tím, že dle jeho názoru je povinnost schovatele vydat peněžní prostředky na v pokynu označený účet nutně interpretovat v tom smyslu, že se musí jednat pouze o účet některé ze stran smlouvy, nikoliv však účet třetí osoby. Ujednání o platbě kupní ceny obsažené v kupní smlouvě (jenž je přílohou smlouvy o advokátní úschově) předpokládalo úhradu ceny prostřednictvím advokátní úschovy u žalované, avšak výhradně tak, že advokát (žalovaná) poukáže finanční prostředky na bankovní účet prodávajícího uvedený v záhlaví kupní smlouvy, tedy na účet náležející úpadci. Připouští-li znění smlouvy o advokátní úschově dvojí interpretaci, je třeba povinnost žalované vykládat v souvislosti se zněním kupní smlouvy a v neprospěch toho, kdo tuto formulaci použil jako první, tedy žalované. Toto své tvrzení žalobce opíral o logický a systematický výklad ve vazbě na znění kupní smlouvy, která předpokládá, že kupní cena bude uhrazena na účet prodávajícího, a o pravidlo contra proferentem (§ 266 odst. 4 ObchZ) s tím, že žalovaná byla autorem smlouvy o advokátní úschově a proto je třeba vykládat sporné právní jednání k její tíži.

Nejvyšší soud k výše uvedeným právním otázkám zaujal následující stanovisko.

Předmětná kupní smlouva - přestože byla přílohou smlouvy o advokátní úschově a byla proto žalované známa - samotnou žalovanou nezavazovala, protože nebyla její smluvní stranou. Povinnosti žalované vyplývají až ze smlouvy o advokátní úschově, ve které bylo nepochybně dohodnuto, že svěřené finanční prostředky mohou být vyplaceny nejen na účet oprávněného uvedený v záhlaví smlouvy, ale též na jiný účet, a to na základě pokynu oprávněné osoby.

Nejvyšší soud dále zrekapituloval svou judikaturu v otázce výkladu projevu vůle s tím, že při výkladu právního jednání by měl být upřednostňován subjektivní výkladový cíl, není-li tento výklad v rozporu s jazykovým vyjádřením právního jednání. Žalobce sám v řízení uváděl, že jazykové vyjádření smlouvy o advokátní úschově připouští dvojí výklad. Ze skutkových zjištění soudů nižších stupňů pak vyplývá, že to byl právě úpadce, který svým

pokynem určil, že výplata z advokátní úschovy má být učiněna na účet třetí osoby, a že tento postup nebyl ostatními stranami smlouvy o advokátní úschově rozporován. Seznatelný úmysl úpadce tak bezpochyby směřoval k tomu, aby peněžní prostředky byly vyplaceny na účet třetí osoby. Soudy nižších stupňů proto při výkladu sporných ustanovení obou smluv nijak nepochybily.

Konečně, přípustnost dovolání dle Nejvyššího soudu nezaložila ani poslední žalobcem předložená otázka, **zda lze změnit osobu příjemce ve smlouvě o advokátní úschově bez souhlasu všech stran smlouvy o advokátní úschově, neboť pro rozhodnutí této věci není tato právní otázka určující. V projednávaném případě nedošlo ke změně závazku v subjektu smlouvy, nýbrž byl pouze realizován způsob splnění závazku, který smlouva o úschově na základě dohody všech smluvních stran předpokládala. Smluvní stranou (beneficientem) smlouvy o úschově byl - i v případě převodu dotčené finanční částky na účet, který je veden na jinou osobu - úpadce.**

Závěrem lze uvést, že shora uvedený výklad podaný obecnými soudy k předmětné otázce (k tomu srov. zejména závěr odvolacího soudu, že povinností advokáta není zkoumat, komu náleží účet, na který má svěřenou částku vyplatit) plně koresponduje s požadavky kladenými stavovskými předpisy na výkon advokátní profese, konkrétně pak s čl. 6 odst. 3 etického kodexu, dle kterého pravdivost nebo úplnost skutkových informací poskytnutých klientem není advokát oprávněn bez jeho souhlasu ověřovat.

Mgr. Vladimír Janošek, Kobylí*
advokátní koncipient

Autor působí v obchodní společnosti Továrek, Horký a partneři, advokátní kancelář, s.r.o. Tento článek není oficiálním stanoviskem advokátní kanceláře

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Byznys a paragrafy, díl 32.: Konkurenční doložka](#)
- [Skryté ujednání v realitní smlouvě - zbytečná hra na schovávanou](#)
- [Odpovědnost člena voleného orgánu dle § 159 OZ a vymezení škody způsobené právnické osobě](#)
- [Vnosy do společného jmění manželů a jejich valorizace v aktuální judikatuře Nejvyššího soudu a Ústavního soudu](#)
- [Právo na přístup ke kamerovým záznamům: střet GDPR, informačního zákona a praxe veřejných institucí](#)
- [Postoupení pohledávky na výživné jako novinka právní úpravy účinné od 1. 1. 2026](#)

- [Jak zahájit provoz mezinárodní letecké linky do České republiky \(EU\): právní požadavky pro aerolinky ze třetích zemí](#)
- [Mimořádné vydržení a vývoj judikatury Nejvyššího soudu](#)
- [Preventivně-sankční funkce náhrady nemajetkové újmy za porušení osobnostních práv pohledem Ústavního soudu](#)
- [Odštěpný závod zahraniční společnosti optikou NIS2: Jak správně určit velikost podniku?](#)
- [Zápis ochranné známky bez komplikací. Klíčem k úspěchu je kvalitní předběžná rešerše](#)